No. 1424 **Zaterdag 15 April 1911.** **28ste Jaargang**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant. Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Val en Opstanding.

Smaad en vereering, — Kruis en zegepraal, — Dood en leven !...... Welk een scherpe tegenstellingen, die toch in vrede en harmonie accoord gaan op het einde van Jesus aardsche leven en de geheele geschiedenis van zijn goddelijke stichting beheerschen.

Met prophetischen zienersblik had de grijze Simeon, de nevelen der verste toekomst doorschouwend, van het Jezuskind, in zijn bevende armen rustend, gezegd: „Ziet, deze is gesteld tot val en opstanding van velen en tot een teeken van tegenspraak."

En de loopbaan van dat kind en de geheele wereldgeschiedenis hebben de waarheid dier prophetie hulde gebracht.

Hij is de steen, door de bouwlieden verworpen, de steen des aanstoots en van ergernis voor sommigen, die de hoeksteen is geworden door God in eere hersteld en uitverkoren, waarop het heil der wereld, als op een onverwoestbaren grondslag, is opgebouwd.

Terwijl eenigen als getuigen van zijn wonderwerken vol begeestering uitriepen : „Zoolang de wereld bestaat, is het nog niet vernomen, dat iemand aan een blindgeborene het gezicht terug gaf;— indien deze niet van God was, zou Hij dat niet kunnen doen,"— beschimpten anderen Hem van in verbinding te staan met Beëlzebub, den prins der duivelen.

Christus, ofschoon gekomen om te zoeken en zalig te maken, wat verloren was, is gesteld tot val van velen, niet omdat hij dien val van velen wenschte of veroorzaakte, doch omdat velen door eigen schuld den val van zich zelven wilden zoeken, omdat men zich aan Hem ergerde. voor de waarheid van zijn leer in zelfverbinding de oogen sloot, aan de souvereiniteit Zijner geboden in eigenwaan de gehoorzaamheid weigerde.— Christus wilde de heiliging, de redding der zielen, voor hen offerde hij zich ter dood, om voor allen tot opstanding te zijn.

Christus hangend aan het kruis is, naar het woord van den H. Paulus, voor den eenen een ergenis of een dwaasheid, voor anderen het teeken van Gods wijsheid en Gods kracht.

Vastgeklonken aan het vloekhout van den kruisboom wilde Christus in ontferming en onuitputtelijke en oneindige liefde allen tot zich trekken. Doch de plaats van boete en goddelijke verzoening is het schouwtooneel geworden van tegenspraak, van haat en spot. „Zoo gij Gods zoon zijt, kom af van het kruis en wij zullen in u gelooven." — Anderen heeft hij geholpen, zich zelven kan hij niet helpen."— De goddelijke Lijder heeft op dat oogenblik dien smaad verdragen, omdat hij het offer van boete en verzoening ten einde toe, in de grootste volkomenheid wilde brengen; maar ook omdat hij niet alleen dulden wilde een teeken van val en tegenspraak te zijn, maar tegelijk beoogde tot opstanding te worden voor velen. Hij heeft met zwijgen de uittarting beantwoord, omdat hij zich vóórbehield een meer schitterende weerlegging en afstraffing te geven van hun spot. Hij wilde lijden in eindeloos geduld tot zijn laatsten ademtocht. Maar dàn ook zou het uur van eerherstel en zegepraal zijn aangebroken, — het oogenblik van goddelijke kracht, van heerschappij niet alleen over lijden en smaad, maar zelfs over dood en bederf des grafs. „Waar, o dood, is uw prikkel? Waar o dood, uw zegepraal?"

De Christus, die vol bloedende wonden sterft, verguisd en gesmaad hangend aan den kruisbalk, is dezelfde Christus die glorievol, met de wondeteekenen der nagelen in handen en voeten, uit de grafspelonk tot een nieuw krachtig leven opstaat. De geloovige, die den *gekruisigden* Godmensch vereert en met het oog op dat kruis kracht zoekt en vindt voor eigen lijden en smarten, richt eveneens hoopvol den blik naar den *verrezen* Godmensch, gedachtig dat „het lijden dezer wereld niet kan vergeleken worden met de toekomstige glorie der opstanding, die ons is toegezegd."

De zware steen, die de laatste rustplaats van den gekruisigde afsloot en de zegels en de wachtposten bij het graf, de samenwerking van zijn eigen volk met de Romeinen, om den smaad en den ondergang van dezen ter doodgebrachte zoo volkomen mogelijk te maken, zij zijn huns ondanks de historische bekrachtiging, de officieele, onaanvechtbare getuigenissen geworden van de wereldgebeurtenis van de Verrijzenis van Christus, de grondslag van ons geloof, de waarborg van onze eigen opstanding en verrijzenis.

L'histoire se repète.— Toen Petrus, de eerste der Apostelen, op het eerste christelijke Pinksterfeest voor de verwonderde menigte, uit alle oorden en natiën der beschaafde wereld te Jerusalem saamgestroomd, predikte van „Jesus van Nazareth, wien God weder had opgewekt en die de banden des doods verbroken, wijl het niet mogelijk was, dat deze Hem in zijn macht hield", toen werden ze diep getroffen in hun hart en zij die in zijn woord geloofden, ontvingen 't doopsel en waren ongeveer drieduizend in getal.— Daarentegen toen Paulus op zijn apostolische reizen te Athene kwam, de hoofdstad van Griekenland, en sprak voor den Areopaag van den „Onbekenden God", die de wereld en al wat daarin is, gemaakt heeft, van Jesus, van zijn verrijzenis uit de dooden, toen dreven de Areopagieten den spot met Paulus en lieten hem alleen staan, zeggend : „Nu, daarover zullen wij u een andermaal wel eens nader hooren."

Bijna 19 eeuwen reeds duurt die strijd voort, vóór of tegen den gekruisten en verrezen Christus, beurtelings bespot, beurtelings vereerd; strekkend tot val en opstanding van velen. Van den voet van het kruis op Calvarie scheiden zich de wegen van die Hem onverschillig zijn of haten ter eener zijde, van die Hem volgen en aanbidden ter andere zijde. Voor wie echter in nederig gelooven de taal der Schriften en der geschiedenis verstaan wil, voor hem openbaart zich de Christus, eerst als de weldoener en geneesheer der zieken, als leeraar en wetgever, daarna als Gods Zoon, die wonderen werkt en sterft voor de waarheid zijner leer, en voor wien zijn opstanding uit het graf, voor wien 19 eeuwen van voortbestaan in volle levenskracht van de Kerk, die Hij stichtte, om strijd getuigen, dat Hij waarachtig God is. Christus is verrezen en sterft niet meer.

„Ik ben de Verrijzenis en 't Leven."

DE ECONOMISCHE BETEEKENIS

VAN DE

Haven van Willemstad

CURAÇAO.

DOOR

Jhr. J. O. de Jong v. Beek en Donk.

II.

De overige nog niet genoemde oevers der baai zijn zoowel aan de oost- als aan de westzijde particulier bezit. De van die oevers daartoe gebruikte en geschikt zijnde ruimte tot het aanleggen van stoomschepen is ruim 1000 M. lang, en is thans in het bezit van één maatschappij. Verder bevinden zich aan de westzijde, van den „Waterkant" af, eenige, bij particuliere gebouwen behoorende oevergedeelten met betrekkelijk weinig diepte en aan dezelfde zijde, in de nabijheid van het Schottegat, worden nog een paar honderd meter kade aangetroffen, eveneens bijzonder eigendom. Het grootste gedeelte hiervan is de z.g. Nieuwe Werf, waar een steenkolendepôt is gevestigd en tevens water geleverd wordt, terwijl het overige gedeelte, de z.g. werf Montet, hoogst zelden in het belang van de scheepvaart benut wordt.

Het mag wel zeer eigenaardig genoemd worden, dat alle rechten op verreweg het grootste deel der oevers van deze ten allen tijde voor de bezitters van Curaçao van zoo groot belang geweest zijnde haven, die bij de reeds genoemde lengte wel van 100 tot 200 M. breedte heeft en diep genoeg is om veilig door de grootste zeeschepen bevaren te worden, in particuliere handen zijn overgegaan.

Het is wellicht mogelijk, dat voor dezen vrijwel ongelimiteerden afstand in particulier bezit, in het bijzonder van de wegens haar ligging tot aanlegplaats van schepen bestemde 1000 M. lange, genoemde kade, in vroeger tijden reden is geweest. Met het oog op de thans heerschende toestanden en de vermeerdering der scheepvaart, die in die in de naaste toekomst is te verwachten, is dit zeker ten hoogste te betreuren. Het mag dan ook van actueel belang geacht worden, hier de hoop uit te spreken, dat binnen niet te langen tijd de bevoegde machten het noodige zullen verrichten, om de havenoevers, al ware het voorloopig slechts die ten oosten van de baai, in het verlengde van de Handelskade gelegen, in handen van het Koloniale Gouvernement te doen wederkeeren. De daar gelegen kaden, respectievelijk bekend onder de namen Kleine en Groote Werf en Werf de Wilde, zijn circa 800 M. lang, én bieden bijna voortdurend aan een niet onbelangrijk aantal zeilvaartuigen ligplaats, en daarenboven ook des nachts meermalen aan stoombooten en oorlogsschepen. Een allereerste eisch mag het genoemd worden, dat aldaar in niet te verre toekomst een openbare verkeersweg met een behoorlijke, thans nog geheel ontbrekende kadeverlichting tot stand wordt gebracht.

Tusschen de Handelskade en de „Kleine Werf" bevindt zich de ingang naar het Waaigat. Daarover, een weinig oostwaarts, vormt een eveneens in particulier bezit en exploitatie zijnde ophaalbrug de directe verbinding tusschen het handelscentrum der stad, de werven en de Scharlooweg, waar talrijke fraai gebouwde woonhuizen, veelal van kooplieden, worden aangetroffen.

Het Waaigat is voor het grootste deel zeer ondiep, en kan alleen in het westelijke gedeelte gebezigd worden tot ligplaats voor zeilvaartuigen, tenminste voor zooverre deze de opening der brug kunnen doorvaren. Ten tijde dat de concessie tot het bouwen van de brug werd verleend, was de doorlaatbreedte van 7,5 M. voldoende te achten voor de te Willemstad thuis behoorende schoeners. Deze schepen worden in de laatste jaren echter van grootere afmetingen gebouwd, zoodat voor 't meerendeel een ligplaats in het Waaigat thans tot de vrome wenschen behoort. Ook deze toestand eischt verbetering, zoodra de tijdsomstandigheden dit zullen toelaten. Bij toenemend handelsverkeer is van een gedeelte van dit

Feuilleton.

De Vrouw van Smarten.

In een der hoofdstraten van New York stond een beeldenwinkel. Het waren enkel religieuse beelden, voor de ramen uitgestald: in de eene winkelkast stonden vele Christus— en heilige beelden, de andere was met bruin fluweel doek bekleed, dat, achter in de kast opgenomen, in strakke plooien een verhoogde nis omlijstte, waarin een marmeren „Mater dolorosa" stond. Voor de nis brandden kleine kleurige kaarsen. — De winkeldeur ging open en er kwam een heer naar buiten, door den winkelier uitgeleid. Snel trok die de deur weer toe, want er woei een vinnig koude wind. De heer bleef even nadenkend voor de deur staan — toen viel zijn oog op het Mariabeeld in de nis. Hij deed, zonder zijn oogen van 't beeld af te wenden een paar stappen opzij af, tot hij vlak voor het raam stond en bleef toen vol aandacht kijken.

„Mooi," mompelde hij zachtjes en ontroerd.

Toen hij opkeek, bemerkte hij een armoedige jonge vrouw, die schuins achter hem stond en ook geheel verdiept scheen in de aanschouwing van de Maria. Haar bleek en ingevallen gezicht was vertrokken in een pijnlijke smartplooi — de groote zwarte oogen waren vol meelijden. Hij zag haar maar even aan — maar de weedom van hare trekken was zoo hevig, dat zijn aandacht er door werd vastgehouden. En toen hij nu, na het zien van die levende smart, weer even terugkeek naar 't beeld in de uitstalkast, leek dit hem ineens vaag van uitdrukking. Hoe veel doordringender was de lijdenslijn in dat bleeke, magere gelaat, hoeveel treffender de smartdofheid in die donkere oogen.

Langzaam ging hij heen — maar bleef een paar huizen verder ineens staan, als iemand, wien een denkbeeld inschiet. Toen liep hij haastig terug.

De vrouw was er nog. Hij ging bij haar staan. Zij merkte er niets van en bleef onafgebroken staren naar het beeld, terwijl het geloop en het wielengeratel van de stadsdrukte haar aandacht niet verstoorde. Toen hij een paar minuten had gewacht en zij al maar onbeweeglijk bleef staan, sprak hij haar aan.

— Wil je een paar dollar verdienen?

Ze hoorde het niet. Hij kuchte even, verlegen, en herhaalde zijn vraag, nu wat harder.

Verward keek de vrouw op en een mat blosje kwam op haar bleeke ingevallen wangen. Ze keek even schichtig rond, als iemand die verschrikt ontwaakt, en toen, zonder zich rekenschap te geven van 't geen haar uit haar droom had gewekt, wilde ze snel heenloopen.

— Ik wou u wel even spreken," zei de heer vriendelijk. Ik ben beeldhouwer en wil u telkens een dollar geven, als je van tijd tot tijd voor me wilt poseeren.

En terwijl dacht hij: o wat een prachtige „Mater dolorosa".

Even keek ze schichtig naar hem, maar zijn woorden drongen niet tot haar door. Ze wilde weg loopen.

— Wil je dat niet? vroeg hij.

Het gezicht, wezenloos nu, keek hem aan. 't Had niet meer de hevige smartlijnen — maar hij bleef ze erin zien.

— Ik wou je hoofd namaken in gips, zei hij nog eens, verduidelijkend.

— En wat moet ik dan doen, voor dien dollar? vroeg ze, niet begrijpende.

— Niets dan heel stil blijven zitten — je mag platen kijken onderwijl — als ge je hoofd maar stil houdt.

— Och, houd me toch niet voor den gek! zei ze hartstochtelijk en er vlamde iets in haar oogen — mijn man heeft geen werk en mijn kinders hebben niet te eten.

— Nu dan! — waarachtig, ik houd je niet voor den gek! Daar — mijn hand er op.

Ze keek, half geloovende nu, hem aan.

— Een dollar krijg je, elken keer, elken ochtend of middag, dat je voor me zit.

— Alléén maar stil zitten? vroeg ze nadrukkelijk, nog ongeloovig.

— Alléén maar stil zitten, antwoordde hij. Kom je morgen? Negen uur. Hier heb je een kaartje met mijn adres. Zie je? — dáár woon ik, zei hij met den vinger op 't adres wijzende.

— En wanneer krijg ik dien dollar?

— Telkens als je weggaat. — Dus, afgesproken?

Ze stond zenuwachtig aan haar vingers te trekken en keek hem bijna smeekend aan, — haar mond opende zich ook, om wat te vragen, Maar ze zei niets, bloosde hevig en knikte aarzelend ja.

— Goed zoo, zei hij — en waar woon jij?

Hij schreef 't adres op en stak het in zijn portefeuille.

— Tot morgen dan.

Maar hij was maar een paar huizen vèr nog, toen ze hem inhaalde, met vuurrooden blos.

— Mijnheer, zei ze snel, terwijl ze zenuwachtig naar de straatsteenen keek, als ik dan model ben, dan ...... 't is toch alleen mijn hoofd?

— Ja, hoor, wees daar maar gerust op, antwoordde hij. Dus tot morgen, morgen?

— Ja, meneer, negen uur zal ik bij u wezen, zei ze.

Den volgenden morgen belde ze stipt op tijd aan en bracht hij haar op zijn atelier. Ze was een gemakkelijk model — een uur lang bleef ze volmaakt onbeweeglijk zitten in de houding, waarin hij haar had gezet. Rechtop zat ze te staren naar een punt op den muur. En terwijl ze zoo zittende begon te peinzen, kreeg haar bleek gezichtje weer dien stillen diepen lijdenstrek.

Maar het viel haar blijkbaar moeilijk zoo zonder leunen een heel uur in ééne houding te blijven, 't laatste kwartier kostte haar groote inspanning en toen het uur om was, was ze vaalbleek — met ingevallen wangen en de uit-stekende jukbeenderen een toonbeeld van armoede en lijden.

Maar ze kleurde van vreugde, toen ze den dollar kreeg en greep hem greep hem gretig vast.

— Morgen om dezen tijd weer? vroeg de beeldhouwer.

— Ja, zei ze haastig, en was al weg.

Toen kwam ze geregeld 's ochtends een uur, een week lang. Nog één of twee keer behoefde ze maar terug te komen.

— Hoe gaat het nu thuis? vroeg de beeldhouwer haar eens, toen ze klaar stond om heen te gaan. Hij had het haar al zoo dikwijls willen vragen, maar er was in hare stille treurigheid iets teruggetrokkens en stugs, dat hem telkens had weerhouden. Is 't al wat beter? Heeft je man werk?

— Ja mijnheer, antwoordde ze. Hij is los sjouwer bij de dokken — misschien voor een week. — 't kan ook wel voor langer wezen. Ze zei het als iets dat haar volkomen onverschillig was.

— Zoo — nu dan is de ergste tijd voorbij — hij deed zijn best luchtig te spreken — jij hebt van de week nu ook elken dag een dollar thuisgebracht. Da's een goeie week!

Maar zij antwoordde niets en haar altijd vaalbleek en uitgeteerd gezicht bleef lijdend.

Den volgenden morgen kwam ze te laat. Ze zag er nog slechter uit dan anders, het trappenklimmen kostte haar zichtbare moeite en boven gekomen bleef ze even stilstaan, uitgeput.

— Ga eerst maar wat rusten, zei de beeldhouwer en gaf haar een gemakkelijken stoel. Ze liet zich erin neervallen en sloot even de oogen.

In den man kwam, bij meelijden,

Waaigat, in 't bijzonder voor de zeilvaart, door uitbaggering en verdieping uitmuntend partij te trekken.

Aan de noordzijde de haven verlatende, komt men in een ruime, door diabaasgronden begrensde, voor een groot deel diepe binnenbaai, het Schottegat genaamd. De oeverlijn van dit binnenwater, waar tegelijkertijd tal van zeeschepen een uiterst veilige liglaats kunnen vinden, heeft door de talrijke inhammen een zeer grillig verloop.

In den regel is het Schottegat, dat tevens zeer geschikt is tot uitoefening van de zeil- en roeisport, de ankerplaats voor de meermalen Curaçao bezoekende oorlogsschepen van eigen en vreemde natiën, wier doel veelal is het innemen van kolen en water, waartoe ruimschoots gelegenheid bestaat tengevolge van de goed ingerichte kolendepôts. Ook voor het laten passagieren der bemanningen is dit eiland geschikt, wegens het gunstige klimaat en het actief optreden van den geneeskundigen dienst tegen het gevaar van het overbrengen van besmettelijke ziekten van elders. De handelsvaartuigen van te groote lengte om in de haven te kunnen draaien maken gebruik van de goede gelegenheid, die zij daartoe in het Schottegat vinden.

Behalve een gedeelte van het tegenover de haven gelegen schiereiland, waarop zich een buskruitmagazijn bevindt, zijn ook de oevers van deze baai geheel in particulier bezit; men treft hier verscheidene z.g. waterplantages aan, die meestentijds ook voor scheepsdoeleinden bruikbaar putwater van goede hoedanigheid leveren.

Het genoemde schiereiland is wegens ligging en gesteldheid uitnemend geschikt om, wanneer zich daartoe de noodzakelijkheid mocht voordoen, na verplaatsing van het genoemde magazijn, te worden ingericht tot kolendepôt en los- en laadplaats van steenkolen. Zoo noodig kan ook de tot openbaren verkeersweg te bestemmen kade van den oostelijken havenoever op doeltreffende wijze verlengd worden langs het Schottegat, de hoogte rondende, waarop het fort Nassau gebouwd is. Nabij de oevers te dezer plaatse, als langs de zuidzijde van het schiereiland, wordt op korten afstand diep water aangetroffen.

Voor het Rifwater behoeft in deze regelen geen bijzondere aandacht gevraagd te worden, omdat het ondiep is en voor de scheepvaart van nagenoeg geen beteekenis. Kleine visschersvaartuigen maken er somwijlen gebruik van, om te repareeren ten westen van de, nabij den ingang zich bevindende, electrische centrale en ijsfabriek.

Zooals uit het vorenstaande zal gebleken zijn, bestaat er alle aanleiding om toe te juichen dat er thans nadere aandacht, aan de verbetering van deze voor de kolonie zoo belangrijke haven geschonken wordt. Dat geschiedt zoowel rechtstreeks door het Koloniaal bestuur en de regeering in het Moederland, als door het particulier initiatief, dat aanleiding gaf tot het onlangs verschijnen van het, van veel studie getuigend en in vele opzichten ook voor de regeering belangrijke rapport „De haven van Curaçao" door O. C. A. van Lidth de Jeude, Ingenieur van den Rijkswaterstaat.

Te meer bestaat daartoe aanleiding, dewijl in het verschiet ligt een geleidelijke ontwikkeling der Venezuelaansche en Columbiaansche provinciën, gelegen tegenover en nabij onze koloniën, en geen van beide in het bezit van voor de groote scheepvaart geschikte havenplaatsen; een ontwikkeling, die tengevolge van den rijkdom van den bodem en de grootte van een veelbelovend achterland niet kan uitblijven.

De kolonie Curaçao moet daarbij, als de volle aandacht geschonken wordt aan de ontwikkeling van handel, nijverheid en landbouw, in beteekenis toenemen, en een belangrijke vermeerdering van het scheepvaartverkeer in de Caraïbische zee, zoodra over eenige jaren de landengte van Panama in het bezit zal zijn van een kanaal dat twee Oceanen verbindt, zal niet nalaten ook invloed uit te oefenen op het scheepvaartverkeer van Curaçao.

De vraag, in welke mate deze in aantocht zijde gebeurtenis ook voor de haven van Willemstad van beteekenis zal zijn, valt thans nog niet te beantwoorden. Echter is het niet gewaagd te voorspellen, dat de St. Annabaai haar aandeel in het drukkere verkeer zal deelachtig worden. Zonder tegenspraak te duchten zal kunnen worden aangenomen, dat de behoefte aan goede kolenstations in de Caraïbische zee moet toenemen. Daar nu Curaçao een der beste, zoo niet de beste haven in West-Indië bezit, en het een feit is, dat de haven zich als kolenstation in de laatste jaren flink heeft ontwikkeld, zelfs reeds een goeden naam heeft verworven en gelijken tred heeft weten te houden met de behoeften; terwijl hier de plaatselijke werkkrachten als goed en goedkoop bekend staan, en de haven in staat is om te zorgen voor voldoende watervoorziening, daar laat het zich aanzien, dat bij de te verwachten, en ook noodige voortvarendheid van Gouvernement en particulieren, Curaçao in het bijzonder als kolenstation met den aankleve van dien, aan de toe te nemen scheepvaart goede diensten zal bewijzen, wat ten slotte de geheele kolonie ten goede zal komen. Er dient nog de aandacht op gevestigd te worden, dat het eiland geheel of bijna geheel in de route ligt van de vaart, die zich van de noord- en oostkust van Amerika af, van Afrika en de Middellandsche zee door het Panamakanaal doet verwachten, en dat het slechts weinig uit de route ligt van de Midden- en Noord-Europeesche stoomvaartlijnen, die door dat kanaal den Grooten Oceaan zullen willen bereiken.

Bij mijn bezoek aan de kanaalwerken heb ik de vaste overtuiging verkregen, dat afgezien van mogelijke groote rampen of onverwachte politieke verwikkelingen tijdens de uitvoering, het kanaal over een viertal jaren voor de scheepvaart zal kunnen geopend worden, en tevens bevestigd vond ik de onwaarschijnlijkheid van de meermalen uitgesproken verwachting, dat te Colon of elders nabij den ingang van het kanaal kolenstations zullen opgericht worden. De plaatselijke gesteldheid, ook ten opzichte van de somtijds zeer woelige zee, zoomede het minder gunstige klimaat, zijn hiertoe toch niet bevorderlijk.

Dat de arbeidskrachten op Curaçao goed en goedkoop zijn, zooals werd opgemerkt, is een verschijnsel, het welk samenhangt met den volksaard. De Curaçaosche neger is, door de omstandigheden, waaronder hij hij en zijn voorouders leefden, en die hem leerden met moed en volharding te kampen tegen de moeilijkheden, welke de natuur hem veroorzaakte bij het bearbeiden van den grond, waaraan hij gehecht is, gewend geraakt aan de noodzakelijkheid om zich met weinig tevreden te stellen en daarbij dikwijls hard te moeten werken. Deze eigenschappen heeft hij behouden, ook na zijn, wel wat plotselinge, vrijverklaring in 1863.

Eindelijk verdient het nog vermelding, dat men op wetgevend gebied er op bedacht is geweest, om bij voldoende contrôle op de inning der zeer matige heffingen, toch de handels- en scheepvaartontwikkeling zoo min mogelijk te belemmeren. Het kan niet verwacht worden, dat ook in de toekomst daarbij een andere richting zal worden ingeslagen.

In de voorstaande regelen werd een beknopt overzicht gegeven van de ligging, de gesteldheid, de geschiedenis en de beteekenis van de haven van Willemstad, ook met betrekking tot de naaste toekomst en de daarvan te verwachten gebeurtenissen in en om de Caraïbische zee. Zij mogen den lezer bij eenige belangstelling tevens de overtuiging hebben geschonken, dat onze kolonie Curaçao in de St. Annabaai een waardevol bezit heeft, hetwelk de volle aandacht ook in wijderen kring verdient.

Van dit bezit zal, in de aangevangen en aangegeven richting voortwerkende, geleidelijk in het algemeen belang meer en meer partij kunnen getrokken worden, zonder dat daarbij, zooals van zelf spreekt, verwaarloozing mag plaats hebben van andere middelen, die tot ontwikkeling der hulpbronnen van de kolonie kunnen leiden. Zoodoende zal op den duur, onder vaste leiding met een ernstigen wil en practische zuinigheid, de financieele onafhankelijkheid onzer Westindische eilanden moeten en kunnen bereikt worden.

Daar zullen, om de natuurlijke en plaatselijke gesteldheid, niet het minst van de haven, te doen beantwoorden aan de eischen, die tot het bereiken van dat doel noodig zijn, wellicht zelfs nog belangrijk geldelijke offers moeten gebracht worden. Mogen de bevolking, de kolonie en het moederland daartoe bereid worden gevonden; zij zullen daarvan ten slotte zeker de welverdiende vruchten plukken.

J. O. DE JONG v. B. EN D.

Den Haag, Jan. 1911.

(*Tijdschrift v. Econ. Geographie.*)

Begrooting voor 1912.

Voorloopig Verslag der Rapporteurs. Algemeene Beschouwingen.

§ 1. Het feit, dat de uitgaven bij de de begrooting wederom hooger zijn geraamd dan bij de vorige en er dus, — niettegenstaande de buitengewone uitgaven ter verbetering van den economischen toestand der Kolonie, als damaanleg, kosten van cultures, op een lager cijfer konde worden gesteld, — een steeds aanhoudende stijging der uitgaven valt waar te nemen, noopte vele leden om nogmaals hun waarschuwende stem te doen hooren tegen een te grootschen opzet van de huishouding der Kolonie.

Huns inziens toch school de oorzaak van het steeds stijgen der uitgaven hierin, dat de administratie der Kolonie te veel, en wel hoe langer hoe meer, geschoeid wordt op den leest van eene groote Europeesche stad.

Men moest, — aldus die leden, — nimmer uit het oog verliezen, dat de Kolonie Curaçao in het geheel maar eventjes 50,000 zielen telt, waarvan op het grootste eiland ± 30,000, op het minst bevolkte maar een groote 1000 wonen.

Men — zou, waar men overtuigd was, dat de Gouverneur de zienswijze van den Raad geheel deelt, — bij de behandeling der artikelen niet te zeer in bijzonderheden treden te meer daar men zich wel bewust was, dat ingrijpende vereenvoudigingen in de verschillende takken van het bestuur niet zoo maar ineens aan te brengen zijn.

Maar men deed een ernstig beroep op het Bestuur om met krachtige hand op die vereenvoudiging aan te sturen, waarvan alleen een vermindering der uitgaven te verwachten is, die het budget der Kolonie te eeniger tijd in evenwicht zal kunnen brengen.

Betoogd werd, dat het nieuwe belastingstelsel, zoo niet zelfs voor het hoofdeiland, dan toch zeker voor de kleinere eilanden der Kolonie veel te ingewikkeld is.

Kenschetsend hiervoor achtte men het, dat binnen den tijd van twee jaren na de invoering van dat stelsel, op één na al de ontvangers der kleinere eilanden in andere betrekkingen werden overgeplaatst of met verlof gingen, terwijl het bekend is, dat enkele hunner met een geschokte gezondheid hun plaats verlieten.

En geen wonder, wanneer men bedenkt, dat die ontvangers, die, met het oog op de bezoldiging, uit de jongere ambtenaren, moeten worden gekozen, op die eilanden geheel alleen staan voor de uitvoering van de verordeningen op de invoerrechten en accijnzen, grond-, gebruiks- en inkomstenbelasting, zegel, registratie, succesie en overdracht en daarbij nog het ambt van ambtenaren van het Openbaar Ministerie moeten waarnemen.

Geen wonder, dat ambtenaren, die plichts- en eergevoel hebben, en die komen te staan voor de uitvoering van wetten als de successiebelasting- en de overdrachtsbelastingverordening, terwijl zij zich bewust zijn hoe weinig zij daarvan op de hoogte zijn, gedrukt worden door het gevoel van te kort te schieten in hun plicht en hun gezondheid daardoor wordt ondermijnd.

Men vertrouwde, dat de Gouverneur niet te lang zal wachten met in deze richting de noodige vereenvoudigingen aan te brengen. Te eerder deed men dat, waar de opbrengst van de verschillende belastingen op de verschillende eilanden maar enkele luttele honderden guldens bedraagt en een equivalent, des noodig, gemakkelijk en overeenkomstig de verlangens van de geheele bevolking uit het tarief van invoerrechten te halen is.

Eenige leden waarschuwden voor optimisme ten aanzien van het accres der middelen. Zij wezen er op, dat het belastingstelsel maar slechts twee jaren in werking is en dat op de opbrengst van het eerste jaar, om de redenen in de Memorie van Toelichting aangestipt, in het geheel geen peil kan worden getrokken. Voorts had het tweede jaar zich gekenmerkt door een buitengewoon overvloedige maisoogst, wat vooral de opbrengst van den drankaccijns ten goede is gekomen. Niet onmogelijk achten zij het, bij het vaak voorkomen van misgewas in de Kolonie, dat de opbrengst van sommige middelen in 1912 zelfs tegen vallen zal. Als een weinig bemoedigend teeken werd dit verband gesignaleerd, het feit, dat in de laatste jaren verscheidene families onder de gegoeden de Kolonie verlaten, om zich in den vreemde metterwoon te vestigen.

Verscheidene leden wenschten de aandacht van het Bestuur te vestigen op het gevaar, dat gelegen is in het aanslaan in de inkomsten- en gebruiksbelasting van vreemdelingen, meest ingezetenen van de naburige republieken, die tijdelijk op Curaçao komen vertoeven:

Die vreemdelingen zijn in hun land niet gewoon aan directe belastingen; zij zijn er in het geheel niet van gediend in directe aanraking te komen met de ambtenaren der belasting en met den fiscus en zouden, wanneer zij niet meer, gelijk voorheen, ongestoord en rustig op Curaçao konden wonen, eenvoudig wegblijven.

Reeds heeft eene familie, die geruimen tijd op Curaçao gevestigd was, een groot huis bewoonde en veel geld verteerde, wegens de invoering van de gebruiksbelasting het eiland verlaten, en wordt het aantal dergenen, die er zich tijdelijk plegen te vestigen, hoe langer hoe kleiner.

Werd met het aanslaan dier vreemdelingen beoogd hen ook een kleinigheid te doen bijdragen in de huishouding der Kolonie, dan zou zoodanige politiek niets anders beteekenen dan het paard achter den wagen spannen. Door het wegblijven der vreemdelingen verliest dis fiscus immers oneindig meer dan de luttele honderden guldens, welke hij aan inkomsten- en gebruikbelasting kan binnen krijgen.

§ 2. Algemeen was men over eens, dat van de pogingen, die nu reeds gedurende ruim tien jaren in het werk worden gesteld om den landbouw te verbeteren en meer productief te maken, zoo goed als niets is terechtgekomen en geen teeken er op wijst, dat eenig resultaat zal worden verkregen.

De sisalcultuur, waarvan men nog eenige verwachtingen had, schijnt tot overmaat van ramp bedreigd te worden door een ziekte, welke zich in de sisal heeft geopenbaard, en die hoogstwaarschijnlijk een geringere productiviteit daarvan tengevolge zal hebben.

Ook de ricinuscultuur schijnt, naar de resultaten van het eerste jaar te oordeelen, bij lange na niet zoo productief te wezen als werd verwacht.

Eenige leden achtten het daarom hoog tijd, dat de pogingen in deze richting werden gestaakt. Nog langer geld uit te geven voor een landbouwkundige en proefnemingen achtten zij geldverspilling.

Andere leden echter, hoewel zeer ontmoedigd door de ondervonden mislukkingen en niet het minst door den tegenslag met de sisal, oordeelden, dat de landbouwkundige nog enkele jaren moest worden aangehouden, althans zoolang totdat de proefnemingen met sisal en ricinus bepaalde resultaten zullen hebben opgeleverd.

Deze leden achtten het niet onmogelijk, dat de ziekte, die zich in de sisal geopenbaard heeft, en die trouwens, zonder op de productiviteit veel invloed uit te oefenen, ook in andere landen voorkomt, niet van zoo groote beteekenis zal zijn als wordt gevreesd. Zij beoogden voorts, dat de ricinuscultuur niet naar de uitkomsten van het eerste jaar moet worden beoordeeld, daar toch de productie in het tweede en misschien ook in het derde jaar aanzienlijk hooger is dan in het eerste.

Van andere zijde werd hiertegen echter aangevoerd, dat de ricinuscultuur, zelfs als zou zij blijken rendabel te zijn, de aanwezigheid van een landbouwkundige volstrekt niet vordert.

Was men alzoo algemeen van oordeel, dat de pogingen om den landbouw te verbeteren, nu dadelijk of binnen enkele jaren geheel moest worden opgeheven, wijl daarvan hoegenaamd geen heil voor de Kolonie is te voorzien, even algemeen drong men aan op een spoedige verbetering van de haven van Curaçao.

Met klem wees men er op, dat Curaçao met zijn haven staat of valt en dat het, met het oog op de aanstaande opening van het Panamakanaal en met de uitbreiding van het wereldverkeer in de Caraibische

---

vrees op, dat zij niet lang genoeg in staat zou zijn te poseeren — dat zijn mooi denkbeeld niet uitgevoerd zou kunnen worden. Met moeite bedwong hij zijn ongeduld.

Maar toen ze na een paar minuten de oogen weer opende, werd zij dadelijk kalmer.

— Ik kan nu wel, zei ze, toen haar oogen, even verwonderd om de vreemde omgeving, waarin ze ontwaakte, het ongeduld in zijn blik zagen.

Hij voelde zich beschaamd over zijn egoïsme.

— Nu nu, zoo'n haast hebben we niet, zei hij heel vriendelijk, Me dunkt, je moest eerst maar een paar boterhammen met vleesch eten en een glas melk drinken om wat krachten te verzamelen. En dan — maar ben je wel eens bij den dokter geweest?

— Ja, antwoordde ze — 't is tering. Ik ga dood. Ze zei 't onverschillig.

— Kom, kom, zei hij — maar hij kon geen nuchtere woorden van troost uitspreken tegenover haar vreemde onverschilligheid.

— Nu, ik zal even wat halen, zei hij, blij over den uitweg uit zijn verlegenheid. Bekijk terwijl deze platen maar eens. Hij gaf haar een bundel studies.

Toen hij terugkwam had zij er eenige, die ze gezien had, opzij gelegd.

Ze had nu voor zich een crayonteekening, waaronder stond: „Oude Man".

't Stelde een gebogen, afwerkten grijsaard voor, ineengedoken op een bank.

Ze keek er met groote belangstelling naar — toen hij bij haar kwam, vroeg ze:

— Krijgt mijn beeld ook een naam?

— Zeker, zei hij.

— Hoe dan? vroeg ze nieuwsgierig.

— Madonna, antwoordde hij. —

— Madonna, zei ze verrast. En wat wordt er dan met dat beeld gedaan?

— O, dat komt dan eerst voor 't raam te staan in dien winkel, waar we verleden week allebei vóór stonden — en dan — nu, dan hoop ik, dat het verkocht wordt. Nu, 't gaat tot nu toe bijzonder goed, zei hij, tevreden. Als 't zoo voortgaat, geeft misschien iemand het aan de Kerk en dan komt het daar op 't Maria-altaar.

— O, riep ze wild ineens en haar groote zwarte oogen schitterden van opwinding in 't doodsbleeke gezicht — zou ik, zou ik nog iets voor de Moeder Gods mogen doen! O, gauw, maak het af voor ik dood ga — neen ik ga niet dood, voor het beeld af is. O, ik bid u, mijnheer, gauw — laat mij maar twee uur zitten — ik kan 't best. Neen, ik wil niets eten nu, dat is een verzoeking des duivels om mij af te houden van mijn taak — God wil mijn smart dienstbaar maken, om menschen te brengen tot zijn dienst. O, Maria, mag ik nog iets doen voor u, o, gij, die zoo goed zijt, red dan, red mijn armen man. — Ze wierp zich voor den stoel met gevouwen handen op de knieën.

De beeldhouwer stond er verschrikt bij.

Toen ze wat bijkwam, trachtte hij haar een beetje te kalmeeren. Ze was als in een extase. Biddend met gevouwen handen en opgeslagen oogen zat ze nu in den stoel, met een gelukglans op 't uitgeteerd gezicht, terwijl tranen langs haar wangen liepen.

Eerst luisterde ze heel niet naar hem, toen hij kalmeerende woorden sprak. Maar toen hij zei: — vertel me toch eens, wáárom vindt je het toch zoo heerlijk, dat je voor een Maria tot model dient?" toen zei ze met een plechtige trilling in haar stem: „O, om haar goedheid — nu zullen, door 't geen ik geleden heb, door mijn smart vromen worden aangetrokken tot Haar en tot God. Ziet u, mijnheer, — we waren vroeger allebei goed katholiek, toen we nog in Ierland waren. Maar alles is ons tegengeloopen, toen zijn we als landverhuizers hierheen gekomen — en niets dan tegenspoed hebben we gehad. Maar 't aller, allerergste is, dat toen mijn man zijn geloof heeft verloren. Nu gelooft hij niet eens meer, dat God alles zal goedmaken in den hemel. En hij was zoo vroom en zoo goed. O ik bid voor hem dag en nacht en ik ga er dood van — en nu, o nu geeft Maria me een teeken, dat ze mijn leven wil aannemen als een offer voor mijn man. Hij is zoo'n beste man voor me, zoo'n zachte beste man, maar als ik hem vraag om te bidden, zegt hij: — waarachtig vrouw, ik kán 't niet, — ik kan niet meer gelooven, en dan schreit hij zóó. Maar ik zal 't hem zeggen, ik zal hem alles vertellen — en ik wil voor Haar alles doen — toe meneer, ik zál kalm wezen, omdat het zoo moeilijk nu is — toe, teeken me maar — ik zal doodstil zitten, 2 uur, 4 uur, — terwijl ik naar mijn man zou willen vliegen om 't hem te zeggen. Teeken me dan. —

Hij durfde 't niet te laten. Na een uur zei hij: — nu kan ik niet meer, en zij ijlde weg.

Den volgenden morgen kwam ze niet terug.

Toen zocht hij in zijn portefeuille naar haar naam en adres. 't Papiertje was weg. Hij verwenschte zijn slordigheid en ging, omdat hij zoeken móést, dwalen in de armenwijken, dag aan dag. Hij vond haar niet — zooals hij wel vooraf geweten had. Zij was natuurlijk ziek. Hij ging naar al de dokken en vroeg naar een los sjouwer, een Ier. Men wist niets van de nationaliteit van het werkvolk — 't was een zoodje overal vandaan, zei de opzichter — daar konden ze geen oog op houden. Toch noemde hij een paar mannen van wie hij toevallig wist, dat het Ieren waren. De beeldhouwer ondervroeg ze — vruchteloos. Op een morgen merkte hij, dat haar uiterlijk in zijn voorstelling begon te verzwakken, en vóór alles wilde hij nu het beeld uit zijn geheugen afmaken. Hij werkte weken lang door. Toen was het af en werd, 't in den winkel geëxposeerd. Hij wist, dat het zijn beste werk was en zou blijven.

Het maakte sensatie — de kranten waren er vol van. Dagelijks verdrongen zich de menschen voor de ramen. Een Engelschman kocht het, maar tot Kerstmis mocht het tentoongesteld blijven. Toen begonnen de kranten te kibbelen over den prijs. Er werden artikels geschreven, waarin volgens „menschen, die 't weten konden" de koopprijs 8000 p. st. was. Een andere krant bezwoer, dat 't 10.000 p. st. moest wezen.

* * *

Den avond voor Kerstmis, den laatsten avond dat zijn werk in 't land was, wilde de kunstenaar het nog eens gaan zien. Hij ging tegen halfzeven, als het stil is van wandelaars in de winkelstraten. Het was guur weer, en 't motregende. Enkele heeren in lange, ritselende jassen haastten zich met groote stappen verder. Uit een restaurant aan den overkant viel een warm rood lichtbundeltje even door de openingen tusschen de gordijnen.

Van verre zag de kunstenaar al het raam, waar het beeld stond, zijn liefste werk, hel in een bundel geel bovenlicht. 't Stond op een bronzen voetstuk, waarop met koperen letters het woord „Madonna".

Er was een werkman voor het raam. Die stond er al zoolang als de beeldhouwer het raam in 't oog had. Deze verwonderde zich over die aandacht, bij dat gure weer, maar toen hij naderbij kwam, zag hij dat de man met knikkende knieën tegen de hardsteenen onderpui gesteund stond. Snel ging hij naar hem toe om hem te helpen, meenend dat 't iemand was, die flauw werd van honger of koude. Maar ineens bleef hij staan. Hij zag, dat de man de handen had gevouwen en haastig prevelde, telkens opziende naar de Madonna in 't helle gele licht, terwijl een groote traan langs zijn wangen liep.

En plotseling, waardoor wist hij niet, maar de kunstenaar zag het, en 't was een zekerheid, dat die man dit beeld aanzag met herinneringen zooals hij zelf; en hij wist, dat dit de man was van zijn model.

't Plots verstommen van zijn stap deed den man schuw opkijken, — toen keerde hij 't hoofd af en liep snel heen.

Maar de beeldhouwer haalde hem in en greep hem bij den arm.

— Is ze nog ziek? vroeg hij.

— „Dood".... zei de man heesch en liep haastig weg met gebogen hoofd.

zee van het hoogste belang is, dat de haven van Curaçao bijtijds gereed zij om de concurrentie te kunnen aanbinden met andere havens in deze streken.

Wil deze Nederlandsche Kolonie in de Caraibische zee niet achterop raken in den strijd der natiën op handelsgebied, wil Curaçao niet achter het net visschen, dan diende, meende men, zonder dralen met de verbetering der haven te worden aangevangen.

Beeds doen verscheidene schepen en zelfs lijnen Curaçao niet aan, vanwege den te smallen en te ondiepen havenmond.

Vestigen ook andere lijnen elders hun stations voor kolen en overscheping, dan zal het later de grootste moeite kosten om haar van station te doen veranderen. Als het dan zelfs lukt.

Eenparig bevalen de afdeelingen daarom het zeer spoedig ter hand nemen van de havenverbetering aan het Bestuur aan.

Artikelen.

Art. 5 a. Algemeen verklaarde men het te betreuren, dat de Minister van Koloniën het heeft kunnen goedvinden om van de begrooting voor het loopende jaar af te voeren, de door den Gouverneur voorgestelde en door den Raad goedgekeurde verhoogingen van de traktementen en toelagen van den Cipier en den Hypotheekbewaarder, alsmede ook het subsidie aan het Wilhelmina-park.

Is de afvoering door Z. E. bedoeld als een prikkel voor den Raad tot bezuiniging, dan wenschte men op te merken, dat zoodanige politiek ten opzichte van den Raad, die steeds op bezuiniging uit is, inderdaad niet noodig is.

Eerder zal de gedragslijn, die den Raad kan steunen en sterker maken in zijn streven om het budget in evenwicht te brengen, moeten bestaan in het handhaven van door den Raad aangebrachte bezuinigingen.

Algemeen, op één lid na, wenschte men de hierbesproken verhoogingen wederom op deze begrooting te zien gebracht. Men kon zich zeer goed vereenigen met het inzicht, dat den Gouverneur tot zijn aanvankelijke voorstellen geleid heeft en achtte de verhoogingen noodzakelijk.

Dat lid verklaarde bij een eventueel voorstel zijn stem niet aan de besproken verhoogingen te zullen onthouden, omdat hij zich daarmede wel vereenigen kon.

Hij achtte het echter minder goed gezien van de andere leden, dat de Raad, die immers op bezuiniging uit is en moet zijn, uit eigen initiatief de verhoogingen wederom op de begrooting zou brengen.

Zoo urgent toch achtte hij ze niet, en hij wees er op, dat nog zeer onlangs een dier posten, de verhooging van de toelage van den Hypotheekbewaarder, door den Raad is afgestemd.

Men kon zich echter met de zienswijze van dat eene lid niet vereenigen, en was van oordeel, dat de Raad zich niet moet laten weerhouden de bovenbedoelde verhoogingen wederom op de begrooting te brengen wanneer hij van meening is, dat die verhoogingen billijk zijn.

Art. 11. Eenige leden gaven in overweging om bij de uitgifte in huur van gouvernementsgronden vooral geen te kleine perceelen uit te geven.

Van een stuk grond van b. v. 2 H. A. kan in het 4e en 5e district zelfs het kleinste gezin niet bestaan. De grond toch raakt na eenigen tijd uitgeput en levert niets meer op. Op de plantages wordt daarom telkens om een aantal jaren nieuwe plantgronden, die eenigen tijd braak gelegen en tot weide voor schapen en geiten gediend hebben, aan de opwonenden ter bebouwing afgestaan. Op huurgronden van geen grootere oppervlakte dan 2 H. A. kan geen gedeelte tot dat doel worden gereserveerd.

Konden perceelen van b. v. 5 H. A. worden uitgegeven, dan zou men pas een landbouwenden stand kunnen scheppen, die naast de plantage-houders door en uit den landbouw een fatsoenlijk en eerlijk bestaan zou kunnen vinden. De huurders zouden dan niet langer als de vijanden van den landbouw en de veeteelt behoeven te worden beschouwd.

Art. 14. Vrij algemeen werd geklaagd over het onderwijs aan de openbare scholen voor meer uitgebreid onderwijs, waarvan, naar de meening van sommige leden, het peil in den laatsten tijd aanmerkelijk daalt.

Sommige leden schreven dit toe aan gebrek aan toewijding bij eenige onderwijzers.

Anderen, toegevende, dat er onder de onderwijzers wellicht enkele gevonden worden, wien het aan de gewenschte toewijding mangelt, zochten de oorzaak van de daling van het peil van het onderwijs meer in het feit, dat het, met het oog op het geringe salaris, hoe langer hoe moeilijker wordt goede leerkrachten aan het onderwijs te verbinden. Zij wezen er op, dat nog onlangs aan de twee scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs een groot incompleet aan bevoegde onderwijzers bestond en dat daarin moest worden voorzien door het aanstellen van kweekelingen; wat zeer zeker niet bevorderlijk is voor het onderwijs.

Verscheidene leden gaven verder als hun oordeel te kennen, dat de deugdelijkheid van het onderwijs zeer lijdt door het overvoerd leerplan.

Dat leerplan, dat aanvankelijk voor een negenjarigen cursus ontworpen was, schijnt onveranderd, ja, zelfs nog meer uitgebreid overgenomen te zijn voor de tegenwoordige school met een achtjarigen cursus. Ook werd nog door enkele leden er op gewezen, dat het in den laatsten tijd wel eens voorgekomen is, dat de leerboeken ontbraken, zoodat les gegeven wordt uit boeken, die de kinderen niet bezitten.

Dat het onderwijs dan geen vruchten kan afwerpen is duidelijk.

Eenige leden meenden, dat de meeste ouders der leerlingen van de openbare scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs, die immers tot de meest gegoede klasse en hoogst aangeslagenen in de belastingen behooren, er wel niets op tegen zouden hebben een ietwat hooger schoolgeld te betalen, mits hunne kinderen dan degelijk onderwijs konden genieten.

Zij klaagden echter over de zeer hooge uitgaven, die de ouders zich reeds nu te getroosten hebben voor de leerboeken, enz.

Vaak gebeurt het, dat leerboeken, alvorens doorgewerkt te zijn, worden afgeschaft en door andere vervangen; wat telkens nieuwe uitgaven met zich medebrengt.

Art. 14 b. Men drukte zijn voldoening uit over het uittrekken van een bedrag voor het geven van onderwijs in de beginselen der zeevaartkunde. De vraag werd echter gesteld door wien en op welke wijze dat onderwijs zal worden gegeven.

Art. 34. Algemeen werd de opmerking gemaakt, dat de toestand der straten en wegen veel te wenschen overlaat en drong men op verbetering hierin aan.

Art. 41. Waardeering werd uitgesproken voor de plannen van het Bestuur om een vuurtoren op Westpunt te plaatsen.

Vele leden betwijfelden echter of het aangevraagde crediet wel toereikend zou zijn tot het daarstellen van een licht als daar ter plaatse vereischt, dat hoe sterker hoe beter is. Ook kon men zich niet vereenigen met het voornemen van het Bestuur om geen wachters bij dat licht aan te stellen. Beter geen licht, dan een licht, waarover niet gewaakt wordt en waarvan wel kan worden voorspeld, dat het wel eens zal uitgaan, zoodat schepen op dat licht vertrouwende, gevaar loopen op de rotsen van de noordkust te plotter te gaan.

Art. 135. Algemeen was men van oordeel, dat de pogingen tot verbetering van de visscherij tot dusverre hoegenaamd geen resultaat hebben gehad.

Met het oog op de verklaring, door den Adviseur voor visscherijzaken als gemachtigde van het Bestuur bij de behandeling der begrooting voor 1911 afgelegd, nl. „dat binnen het jaar na aanwending van de bij die begrooting toegestane gelden voldoende resultaten zullen zijn bereikt," zou men thans geen bezwaar maken tegen de verschillende posten van dat artikel.

Men sprak echter het vertrouwen uit, dat het Bestuur, wanneer na aanwending der gelden in den loop van dit jaar mocht blijken, dat er geen gunstige uitkomsten zijn verkregen, de voor 1912 uitgetrokken bedragen niet zal aanwenden, maar de pogingen tot verbetering der visscherij zal opgeven.

Berichten uit de Kolonie.

Hoog Bezoek.

Woensdag morgen kwam alhier aan Z.D.H. Mgr. Joseph Aversa, Apostolisch Delegaat van den H. Stoel in Cuba, Puerto-Rico en Venezuela en nu benoemd in dezelfde kwaliteit voor Brazilie. Z.D.H. maakten de reis in gezelschap van den Graaf de Galarza, secretaris van de Spaansche Legatie in Carácas, thans in denzelfden rang overgeplaatst naar Washington. Beiden waren dien dag de gast van onzen Apostolischen Vicaris Mgr. M. G. Vuylsteke, die, zooals men zich herinnert, uit de handen van Mgr. Aversa te Puerto-Rico de H. Bisschopswijding ontving. In den korten tijd, die daarvoor beschikbaar was, werd door hen in gezelschap van Mgr. Vuylsteke een bezoek gebracht aan het Pensionaat te *Welgelegen* en het St. Elisabeths–gasthuis.

Na den middag begaven de Hooge bezoekers zich weer aan boord van het stoomschip *Carácas*, uitgeleide gedaan door den HoogEerw. Pater Vicaris A. ter Maat en Pater P. A. Euwens, Secretaris van Mgr. Vuylsteke. Graaf de Galarza begeeft zich naar zijn nieuwe standplaats Washington. Mgr. Aversa brengt nog een kort afscheidsbezoek aan Puerto-Rico, gaat daarna via New-York eerst nog naar Cuba een laatste visitatie reis ondernemen, om vervolgens naar Italië terug te keeren en van daar uit naar Brazilië te vertrekken.

„Prinses Juliana."

Naar wij dezen morgen vernamen, zal ons stoomschip de „*Prinses Juliana*", wegens noodzakelijke reparaties aan de machine, waarschijnlijk deze maand niet naar de Bovenwindsche eilanden kunnen vertrekken, zoodat ook de vormreis van Mgr. M G. Vuylsteke eveneens tot later wordt uitgesteld.

Curaçaosche Handel-Mij.

Naar men verneemt, zal op de algemeene vergadering van aandeelhouders der Curaçaosche Handel-Mij voorheen Handel en Industrie-Mij. „Curaçao, te Amsterdam voorgesteld worden over het afgeloopen boekjaar 10% dividend uit keeren.

C. C.

Regen.

Een flinke, malsche regen heeft de laatste drie dagen veel verfrissching gebracht. Ofschoon de oogst reeds overal binnen is, althans dáár, waar van oogst sprake was, kan deze regen toch weer de oude maisstronken en wat gras doen uitspruiten voor voeder voor het vee, en ons eiland weer voor een tijd lang een frisch groen aanzien geven. Ook de regenbakken hebben met dezen regen weer hun voordeel gedaan.

Uitgeleverd.

Rosendo Evaristo Bas, welke hier bij zijn aankomst op verzoek van het Gouvernement van Puerto-Rico werd gearresteerd, is deze week als gevangene aan boord van het S S. *Caracas* gebracht.

Een detective expresselijk uit P. R. daarvoor overgekomen, is op de reis met zijn bewaking belast.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een pakje van het voortreffelijke *Kindervoedsel* P.A.P. produkt van den laatsten maisoogst 1911, en in den handel gebracht door den Heer van der Meulen, eigenaar van *Ascension*.

De pakjes zijn verkrijgbaar bij de voornaamste Apothekers alhier. De gunstige uitslag van 't chemisch onderzoek door den Heer Buijs en de prachtige resultaten bij het gebruik zijn de beste waarborg voor de deugdelijkheid ervan en aanbeveling genoeg voor dit voedsel.

Cardos y Lirios

In dank ontvingen wij het eerste nummer van een nieuw weekblaadje, uitgegeven door de Gebrs. Jonckheer alhier in het Spaansch. Het meldt zich aan, ook als *humoristisch* en als een aangename tijdpasseering voor de lange uren van verveling. Misschien, hopen wij, vinden de redakteurs in verloop van tijd nog wel gelegenheid ook het *nuttige* met het aangename te verbinden, dan zullen die uren van verveling nog beter besteed zijn.

Wij heeten den nieuwen Collega van harte welkom.

Al staan de *Cardos* op de eerste plaats, toch durven wij vertrouwen, dat het *stekelige* en pikante element niet al te veel op den voorgrond zal geschoven worden, waarbij de blanke *Lelies* gevaar zouden loopen onder de menigte *Distels* en doornen weggedrongen en verstikt te worden.

Aanvaring.

De *Prins Frederik Hendrik* van Amsterdam vertrokken den 31en Maart, heeft in het Kanaal eene aanvaring gehad met een Italiaansche boot en was genoodzaakt Londen aan te loopen tot het verrichten van reparaties. Den 14en dezer zou het schip van Londen naar Paramaribo vertrekken.

De *Prins Willem V* die 14 April uit Amsterdam vertrekt zal eene vlugge uitreis maken, daar slechts Paramaribo, Trinidad, Curaçao, Port-au-Prince en New York zullen worden aangedaan. De *Prins Willem V* wordt hier nu 7 of 8 Mei verwacht, terwijl de *Prins Frederik Hendrik* de vaartbeurt van de *Prins Willem V* overneemt en dus 13 Mei hier zal zijn. Aangezien de *Prins Willem V* 16 of 17 Mei te New York zal arriveeren, biedt bij een vlugge gelegenheid voor mail en passagiers.

Oud-Bekenden.

Onder de Candidaten, die zich reeds hebben opgegeven ter vervulling van de vacature voor lid der Algemeene Rekenkamer, merkten wij de volgende bekenden op:

Jhr. J. O. De Jong van Beek en Donk, oud officier bij de Koninklijke Marine, oud-schoolopziener in het arrondissement Helmond en oud-Gouverneur van Curaçao, te 's Gravenhage; en F. Bartelink, directeur der registralie en domeinen, te Maastricht, oud-administrateur van financiën in onze kolonie.

R. K. Bijzonder Onderwijs.

Van het Pensionaat der Zusters Franciscanessen te Roosendaal (Holland), het hoofdklooster van onze Zusters Franciscanessen, die 't R. K. bijzonder Onderwijs verzorgen ook in onze Kolonie, gingen in 1910:

candidaten:	voor:	slaagden
6	Hulpakte	6
2	Fransch	2
2	Engelsch	2
3	Hoofdakte	3
10	Nuttige handwerken	9
6	Vak j.	6
2	Schoonschrijven	2
31	candidaten: slaagden er	30

Santa-Barbara.

De Vrijmoedige bevat het volgende hoogst belangrijke bericht:

Naar wij met genoegen vernemen, is het den heer John Godden eindelijk gelukt, met de medeëigenaren der plantage „Santa Bárbara" eene schikking te treffen, die hoogst waarschijnlijk de wederontginning der phosphaatlagen op die plantage ten gevolgen zal hebben.

Mocht het bovenstaande, ons medegedeelde, blijken waar te zijn, dan is er zeker reden, om er zich over te verblijden, daar eene bron van inkomsten voor de bezitters daarvan, voor de bevolking en voor de koloniale kas alsdan niet langer onontgonnen zal blijven.

Ook de *Cur. Courant* bevat een dergelijk bericht, doch het is niet zoo positief:

„Een voorstel betreffende een schikking tusschen de belanghebbenden kan, naar gezegd wordt, binnenkort verwacht worden.

Verjaardag van Prins Hendrik.

Woensdag, 19 April, den verjaardag van Prins Hendrik der Nederlanden, des avonds om 8½ uur *bal* ten Gouvernementshuize.

De Gouverneur van Curaçao, heeft goedgevonden:

Te bepalen, dat de verjaardag van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg, op Woensdag den 19n. April a. s., voor zooverre daaromtrent geen andere voorschriften bestaan, op de volgende wijze zal worden gevierd:

1o. Bij zonsopgang zullen, op het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en op de Gouvernements-vaartuigen worden geheschen, terwijl zij met zonsondergang op een gelijk schot zullen worden nedergehaald;

2o. Des middags zal van het Waterfort een saluut gedaan worden van drie en dertig schoten;

3o. 's Morgens om acht uur 30 min. zal er op de Ruyterkade door het garnizoen parade worden gehouden;

4o. 's Avonds van 7.30–8.30 uur zal op het plein voor het Gouvernements-huis door het Militair muziekkorps een uitvoering gegeven worden;

5o. De tenue van den dag zal zijn de groote.

Officieele Berichten.

Aan den heer I. van Lier Ez., is op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als Kapitein-Commandant van het Curaçaosche Weerbaarheidskorps.

Tot leden van den Geneeskundigen Raad, onder voorzitterschap van den Stadsgeneesheer, zijn voor den tijd van een jaar benoemd, de volgende heeren: H. A. de Casseres en Dr. J. P. Evertsz Hz. geneeskundigen, T. J. C. Buys, militair apotheker 1ste klasse en Mr. C. S. Gorsira, lid van het Hof van Justitie in deze kolonie, als leden, en de heeren J. H. M. Ellis, officier van gezondheid 2de klasse, M. C. Henriquez en Ph. F. de Haseth Moller, geneeskundigen, als plaatsvervangende leden.

Aan den heer H. J. Haseth, lid van de Commissie van aanslag voor de Grond- en Gebruiksbelasting op Saba, is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend en de heeren S. A. Simmons en F. A. Simmons zijn benoemd tot respectievelijk lid en plaatsvervangend lid van die commissie.

Aan den deurwaarder bij het kantongerecht, tevens deurwaarder der belastingen op Saba, C. C. Dinzey, is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De vastgestelde quarantaine voor schepen, komende van Trinidad, is opgeheven.

Aan den heer M. M. M. L. Maduro, is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als 2de Luitenant bij het Curaçaosche Weerbaarheidskorps.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

94 ratten

147 muizen.

Uitvoering

Aanstaanden Zondag 16 April, zal het muziekcorps van Hr. Ms. Utrecht des namiddags om 6 uur eene uitvoering geven in het Wilhelmina-park.

Buitenland.

PANAMA.

De *voltooing van het Panama–kanaal*, dat zoo mooi begon op te schieten, wordt plotseling met een ernstige vertraging bedreigd.

Naar de *Times* uit Panama vernam, dreigde er een algemeene staking van de arbeiders aan het kanaal te komen. Oorzaak van de gedeeltelijke staking was, dat de werkman Low wegens misdadige achteloosheid tot gevangenisstraf werd veroordeeld. De stakers eischen, dat hij dadelijk vrijgelaten zou worden. Goethals, de directeur van de kanaalwerken, die terugkomt, zou dienaangaande een beslissing nemen. Als hij den eisch afwijst zou de algemeene staking dadelijk beginnen.

De malaria is overwonnen, de rotsen zijn doorboord, de rivieren afgedamd, maar de anarchie der menschen is en blijft er nog.

PORTUGAL.

Het Portugeesche episcopaat heeft ook dit jaar zijn plicht gedaan.

Het heeft gezamenlijk een Vastenbrief opgesteld, waarin aan de katholieken raad wordt gegeven bij de moeilijke omstandigheden, waarin zij onder de huidige „regeering" verkeeren.

„Tegenover de huidige politieke instellingen", zeggen H.H. D.D. H.H. „moeten de Portugeesche katholieken de gestelde machten eerbiedigen, gehoorzamen aan hun voorschriften, zoover deze niet strijden met hun geweten, meewerken aan alles wat kan bevorderen de grootheid, de eer, den vrede van het vaderland.

„Maar men moet onderscheiden het gezag van de wetgeving. De plicht om de openbare machten te eerbiedigen sluit niet in zich de goedkeuring van al hunne wetten.

„Het herdersambt legt den bisschoppen den plicht op, om duidelijk te spreken. Zij moeten zeggen, dat verschillende maatregelen van het voorloopig bewind niet slechts getuigen van gebrek aan godsdienst, maar ook van vijandschap tegen het Katholicisme".

De bisschoppen constateeren, dat de overgroote meerderheid van het Portugeesche volk katholiek is en roepen op tot eendracht.

Het herderlijk schrijven moest in het geheim worden verzonden, want natuurlijk mag, wat de bisschoppen zeiden onder het bewind der vrijheid niet worden gehoord. Reeds is beslag gelegd op alle exemplaren, welke de „justitie" kon machtig worden.

De heer Lima, grootvrijmetselaar en wellicht toekomstig president der Portugeesche republiek, heeft verteld waar het heen moet: „nu moeten wij komen tot de Fédération Ibérique, en vandaar tot de Fédération Latine, tot Fédération Européene... en eindelijk tot de Fédération Humaine!

Eerst moet de troon van Spanje er dus aan gelooven, dan die van Italië en vervolgens de rest.

N.B. Wegens plaatsgebrek moesten deze week een gedeelte *Buitenland* en eenige berichten achterwege blijven.

VERLOVING

Rudolf M. Arends en echtgenoote

deelen hun vrienden, en kennissen mede, dat de Verloving van hun zoon

Johannes Anthony

MET MEJUFFROUW

Ursulita A. A Raven.

zal plaats hebben den 29sten dezer.

Aruba, 10 April 1911

De Wede. C. Quant de Raven

deelt haar vrienden en bekenden mede, dat de Verloving van haar dochter

Ursulita A. Amelina

MET DEN HEER

Johannes A. Arends

zal plaats hebben den 29sten dezer.

Aruba 10 April 1911

HAVEN-NIEUWS.

VAN 8 APRIL – 22 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Prinses Juliana	H. C. Kissing.	12 April	Bonaire	15 April	Aruba **
Prinses Juliana	"	17 "	Aruba	19 "	Isl.–Barlv.
Caracas	Furst	11 "	La Guayra	12 "	New-York
Maracaibo	H. Hichborn	15 "	New-York	15 "	Maracaibo
Maracaibo	"	20 "	Maracaibo	20 "	New-York
Philadelphia	A. L. Perry	20 "	New-York	20 "	La Guayra
Aurora	Christophersen	12 "	Maracaibo	17 "	La Guayra
Merida	A. Johanson	19 "	La Guayra	21 "	Maracaibo
Prins Maurits	H. J. v. d. Goot	9 "	New-York	10 "	Amsterdam
Prins Willem IV	P. Koningstein	15 "	Amsterdam	16 "	New-York
Pr. der Nederl.	J. C. Metus	22 "	New-York	23 "	Amsterdam
Louisianian	O. A. Reid	9 April	Liverpool	9 April	Sabanilla
Schwarzburg	H. Boltzen	11 "	Hamburg	12 "	Prt. Colombia
Venetia	C. Segebarth	15 "	Prt. Colombia	16 "	Hamburg
Montevideo	Llofrin	16 "	Colón	16 "	Barcelona
William Cliff	W. Hannaford	13 "	Liverpool	14 "	Tampico *
Cittá di Milano	F. Ferraro	22 "	Génova	23 "	Colon

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	vertrek	naar
Virginia D	9 April	Puerto Rico	*Aurora H*	10 April	Rio Hacha
Yane V	10 "	Maracaibo	*Amadora V*	10 "	Vela de Coro
Meda H	11 "	Maracaibo	*Perla de Ozama*	11 "	Sto. Domingo
Dos Amigos V	11 "	Prt. Cabello	*Dos Amigos V*	11 "	Aruba
Cor. de Maria V	11 "	Rio Hacha	*Hungaria H*	11 "	Bonaire
Hungaria H	10 "	Bonaire	*Virginia D*	13 "	Porto Plata
Maria H	12 "	Maracaibo	*Jesusita V*	13 "	Maracaibo
Carm. Florita V	12 "	Vela de Coro	*Frieda H*	13 "	Maracaibo
Maria Leoncita	12 "	Aruba	*Maria Leoncita*	13 "	Aruba
Medarda V	15 "	Maracaibo			
Meteor H	15 "	Maracaibo			

De **AURORA** verlaat 17 April onze haven, doet haar laatste dienstreis naar La Guayra en gaat dan verder door naar New-York.

* *Via Puerte Cabello.*

** De **JULIANA** gaat in geen geval vandaag naar Aruba en deze maand ook niet naar de Bovenwindsche eilanden.

„Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid."

Het Bestuur dezer Vereeniging brengt hierbij ter kennis van het geëerd publiek in het algemeen en van hare Begunstigers in 't bijzonder, dat op de Algemeene Vergadering van den 27 Maart j. l. den Heer J. C. DE POOL als Gerant dezer Vereeniging in derzelven takken van handel en nijverheid is herkozen.

Namens het Bestuur:

De President

CHARLES. V. LIEDER.

De Secretaris.

JOHAN A. DANIA.

Jacobo G. de Pool

deelt hierbij het Publiek en den handel mede, dat hij, volgens advertentie als Gerant der Vereeniging in derzelver takken van handel en ijverheid optreedt.

LEESBIBLIOTHEEK
„REUNION SAN HOSE"
OVERZIJDE

Het bestuur van genoemde bibliotheek brengt ter kennis van ons geeërd publiek dat het aantal harer boekdeelen wederom met een ruime keuze is vermeerderd.

Haar voorraad bestaat uit meer dan 1250 boekdeelen, verdeeld in A. Novellen, B. Geschiedenis, C. Literatuur, D. Wetenschappen en kunsten. E. Hagiographie. F. Godsdienstige wetenschappen.

Het bestuur blijft zich beijveren om steeds aan den smaak zoowel als aan geriefelijkheid der inteekenaren tegemoet te komen.

Men abonneert zich bij de Heeren Administrateurs, den Heer J. C. DE POOL, Breede-Straat Overzijde No 92 — 94 en den Heer J. NAVAS Breedestraat Willemstad, bij den Bibliothecaris den Heer JOHAN A. DANIA Berg Altena No. 70, of wel aan de Bibliotheek zelve Consciëncie-steeg No. 17 naast de koraal van den Bisschop.

De bibliotheek zal daartoe geopend zijn iederen Dinsdag en Vrijdag avond van 6 tot 8 uur. Men abonneert zich per maand met vooruitbetaling van 20 cts. of wel voor drie maanden tegen vooruitbetaling van 50 cts.

Bij het nemen van een abonnement ontvangt men een catalogus en het abonnement wordt beschouwd als doorgaande tot men dezen catalogus terugstuurt.

Advertentien.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 1 September 1909 t m 28 Februari 1910, onder No. 1940 **B** t|m N. 1426 **C**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 20en April a.s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 11 April 1911.

De Voorzitter,

A. JESURUN.

TE KOOP

Een biljart.

Te bevragen militaire Cantine Waterfort.

UITVOERING

TEN BATE VAN HET

„WILHELMINA-PARK"

DOOR

de Zang- Tooneel- en Gymnastiekvereeniging

aan boord Hr. Ms. „Utrecht."

OP

Maandag 17 April 2de. Paaschdag in Teatro Naar.

Muziek door de scheepskapel,

Verschillende zangnummers,

Opvoering van het kluchtspel:

„Het Spook te Middernacht."

Levende Marmergroepen.

Werktuigen Gymnastiek enz. enz.

Prijzen der plaatsen als gewoon.

Aanvang 8 uur.

Drukker:
D. L. BOGAERTS.